

ת"פ 70465/01/18 - מדינת ישראל נגד מאג'ד מנאסרה, אחמד חליליה, עלי שלבי

בית משפט השלום בטבריה

ת"פ 70465-01-18 מדינת ישראל נ' מנאסרה ואח' בפני כבוד השופט - ס. הנשיא ניר מישורי לב טוב

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1. מאג'ד מנאסרה

2. אחמד חליליה

3. עלי שלבי

הנאשמים

הכרעת דין

בפתח הדברים מודיע בית המשפט כי החליט לזכות הנאשמים מביצוע העבירות בהן הואשמו בכתב האישום וזאת מחמת הספק.

נגד הנאשמים הוגש כתב אישום המייחס להם עבירות של ציד חיית בר מוגנת, עבירה לפי סעיף 2 ו-14(ב) לחוק הגנת חיית הבר התשט"ו-1955 (להלן: "החוק") בנסיבות סעיף 29 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין") וכן עבירת ציד בשיטות אסורות (שיסוי כלב בחיית בר) - עבירה לפי סעיפים 5(7) ו - 14(א) לחוק בנסיבות סעיף 29 לחוק העונשין ותקנה 6(ב) לתקנות הגנת חיית הבר, תשל"ו - 1976 (להלן: "התקנות") ובנסיבות סעיף 29 לחוק העונשין וכן עבירה של איסור ציד בלילה לפי תקנה 5 לתקנות לפי סעיף 14(א) לחוק ובנסיבות סעיף 29 לחוק העונשין.

כתב האישום מייחס לנאשמים כי בשעות הלילה שבין ליל ה - 27/08/16 ל- 28/08/16, באזור תל עדשים (להלן: "אזור הציד"), עסקו הנאשמים בצוותא בציד דורבנים באמצעות שתי אלות, שני פנסים, סכין ושלושה כלבים (להלן: "הכלבים").

נאשם 1 הסיע את הנאשמים 2 ו - 3 לאזור הציד, הוריד אותם יחד עם שניים מהכלבים, חנה

בסמוך לאזור הציד והותיר במקום את רכבו, טנדר טויוטה עם ארגז סגור בצבע לבן מ"ר 52-590-09, למשך כ - 3 שעות. לאחר מכן חזר הנאשם 1 לרכב ונסע עמו במטרה לאסוף את שני הנאשמים האחרים מאזור הציד. דורבן הינו חיית בר מוגנת ולנאשמים לא היה היתר למעשיהם.

עמוד 1

שמיעת הראיות והסיכומים (סיכומי המאשימה נשמעו בעל פה, סיכומי הנאשמים הוגשו בכתב) נפרסו על פני ארבע ישיבות.

במסגרת מענה הנאשמים לעובדות כתב האישום ביום 15.11.18 מסר נאשם 1 מפי בא כוחו כי בחלק מהזמן המתואר בכתב האישום הוא נכח בכביש בו נעצר ולא בשטח המדובר, הוא לא הסיע את נאשמים 2,3, לא נהג ברכב, לא הוריד את נאשמים מס' 2 ו-3, הוא חנה במקום ללא קשר לנאשמים 2 ו-3, הוא חנה לפרק זמן מסוים, שאינו יודע משכו, הגיע למקום, עזב את רכבו וחזר למקום. פרק הזמן היה מספר שעות, שעה - שעתיים. לאחר מכן חזר שלא במטרה לאסוף הנאשמים 2,3 ונעצר.

נאשמים מס' 2 ו-3 מסרו מפי בא כוחם כי לא נכחו באזור תל עדשים, נעצרו בכביש ראשי בכניסה לכפר אכסאל. הם לא נסעו ברכב של הנאשם מס' 1, לא עסקו בצייד, הם הלכו עם מקל הליכה וכלבים. הם נעצרו רגלית בעת שהיו בזמן טיול רגלי.

בהתייחס למוצגים שמיוחסים להם בסעיף 1, לכל אחד היה כלב שלו, היו להם 2 מקלות הליכה, היו להם 2 פנסים. סכין היה לנאשם מס' 2. אין להם קשר עם הנאשם מס' 1.

עיקרי הכרעת הדין

בית המשפט הורה על זיכויים של הנאשמים וזאת מחמת הספק. במסגרת הכרעת הדין נקבע כי נמצא ספק סביר בשאלת הימצאותם של הנאשמים באיזור ציד דורבנים מובהק, ספק סביר באם הנאשמים החזיקו התפוסים שנמצאו בידיהם לצרכי ציד ואם עשו בהם שימוש לצרכי ציד. כמו כן נמצאו בהליך החקירה מספר מחדלי חקירה אשר חלקם פגעו פגיעה קשה בהגנת הנאשמים ומחדלים אלו לצד ממצאי בדיקה פורנזית פגמו בעוצמתן של ראיות התביעה ותרמו למסקנה ותרמו בהקמת ספק סביר באשמתם של הנאשמים. עוד נמצא כי בהינתן קביעות עובדתיות אלו, אין בשקרי הנאשמים או תמיהות העולות מגירסתם כדי להביא להרשעתם בדין.

הגם שבית המשפט התרשם כי קם כנגד הנאשמים חשד כי הגיעו למקום לצורך ביצוע עבירת ציד ועסקו בצייד הרי שאשמתם של הנאשמים לא הוכחה מעבר לכל ספק סביר ומכאן הורה בית המשפט על זיכויים מחמת הספק.

טיעוני הצדדים :

טיעוני המאשימה :

א. כל הראיות צריכות להוביל את בית המשפט למסקנה אחת ויחידה והיא הרשעת הנאשמים בדין.

ב. עדות העד מר דגן פריג' (להלן: "העד פריג'") : העד פריג' מבחין ברכב שנוסע בנסיעה איטית מכיוון הכפר לצומת איכסאל, מזהה בתוך הרכב שלושה אנשים. באזור הצומת הוא רואה שהטנדר הזה עוצר וממנו יורדים אנשים עם שני כלבים, כל מהלך הנסיעה הזה ובשעה המדוברת לאחר חצות, נראה לו בלתי סביר בעליל. רואה שהאנשים עם הכלבים יורדים לכיוון החורשה שסמוכה לבית העלמין של קיבוץ

עמוד 2

מזרע בסמוך לכביש איכסאל - עפולה, הטנדר המדובר חונה בחניון של מתקן מקורות שמצוי בצומת איכסאל. במשך קרוב ל-3 שעות הטנדר הזה שהוא הרכב של הנאשם 1 נותר ריק, נבדק הן על ידי הפקחים והן על ידי סיור מג"ב ולא נמצאת בו נפש חיה. העד פריג' העיד על תרגיל החקירה שערך לו העד הנוסף שי קבסה (להלן: "העד קבסה"), העיד על האיתות שמתבצע על ידי שני הנאשמים 2 ו-3 לכיוון הרכב בשעה שהוא מתחיל בנסיעה מצומת איכסאל לכיוון הכפר העיד על זיהוי שני הנאשמים 2 ו-3 כשהם מסתתרים באיזור גשר איכסאל וכשהם אוחזים בשני כלבים ושני מקלות ומזהה את כל אחד הנאשמים באולם בית המשפט, מסר כי לא מדובר במקלות הליכה אלא באלות, העיד על הישיבה של העד קבסה עם אמצעי לראיית לילה בסמיכות לטנדר בצומת מקורות, מדובר באיזור שנועד לפורענות של צייד דורבנים, העיד על הימשכות האירוע מרגע זיהוי הטנדר שיוצא מכפר איכסאל ואז לרגע תרגיל החקירה ועיכוב הרכב כשהוא עושה את דרכו חזרה לכפר, אירוע שמתמשך 3 וחצי שעות, שולל לחלוטין את הגרסה שיכול להיות שהנאשמים עסקו בפעילות ספורטיבית בשעה כזו שהולכים באמצע הלילה עם כלבים, פנסים ומקלות, היה עד ראייה ישיר לכך שמתוך הטנדר הוציאו יותר מכלב אחד- וירדו שני אנשים ושני כלבים. עוד העיד שהצומת הוא צומת מואר באופן מלא, הנאשמים 2 ו-3 לא היו גלויים ולא ביקשו לעצור טרמפ בצומת אלא הסתתרו לא בקרבת הכביש ולא על מדרכה אלא במדרון של הגשר ומשם הם אותנו לרכב, הכלבים היו עם רצועה כך שניתן היה לקשור אותם ולרדת לצומת לעצור טרמפ או רכב. עוד העיד על שיטת הצייד של הדורבנים באמצעות כלבים כאשר הכלב הוא תופס בשינוי את הדורבן ולאחר מכן בעזרת האלות מכים את הדורבן עד שנופח את נשמתו, מלבד הטנדר טויוטה והנאשמים לא נצפתה שום פעילות נוספת במקום ומעולם לא חזה בשני אנשים עם פנסים אלות וכלבים הולכים באמצע הלילה סתם לטייל.

ג. עד התביעה לירון טל (להלן: "העד טל"), העיד כי קיבל דיווח מהעד קבסה (להלן: "העד קבסה") על תחילת תנועה של הטנדר כאשר השעה סביב 3:00 בבוקר, פער זמנים ארוך מאוד בין החניית הרכב לבין יציאתו חזרה לכיוון הכפר, העיד על תרגיל החקירה של העד קבסה וכי הוא והעד פריג' נסעו ברכב כשהוא במרחק ראייה מהרכב של הנאשם 1, מזהה שכאשר העד קבסה נמצא ברכב הנהוג על ידי הנאשם הטנדר האור בקבינה נכבה ונדלק ולאחר מכן הוא מזהה שתי דמויות שיושבות כפופות עם אלות וכלבים, מה שמחזק את עדותו של העד פריג', הנאשמים 2-3 ישבו כפופים עם האלות בידיהם ואוחזים בכלבים דבר שלא מתיישב כלל עם העדות של אנשים שרוצים לתפוס טרמפ באותה שעה בצומת, מתייחס לניסיון של נאשם 2 להסוות את הסכין שהייתה ברשותו באותו לילה, ומתייחס למציאת הסכין, מתייחס לזה שהיו שני כלבים וכל אחד מהנאשמים החזיק בידו כלב, העד קבסה השאיר את דלת הטנדר של הנאשם 1 פתוחה ולפתע פתאום הגיח למקום כלב שלישי וקפץ פנימה לתוך הטנדר של נאשם 1 בצורה חופשית ואומר שהוא הופתע מהנושא הזה, עיניו של הנאשם 1 התמלאו בדמעות בשעה שהוא טען שזה כלב שחשוב לו כמו בן בית והוא חי בבית, מעיד שעל אחד מהכלבים שהיו ברשות הנאשמים 2-3 נראו סימנים ברורים, מתוקף ניסיונו, של צייד דורבנים ולראייה ת/5 ה' לתמונה של הכלב של האוזן שלו שסועה ומלאה בחורים ובדם וכן על הפנים של הכלב יש סימנים ניכרים של צייד עם דם ובנוסף הכלב השתין והטיל את צרכיו עם דם, העיד שעל סימני הבטון נצפו סימני דם שנראו לעין, שולל כל אפשרות שמלבד הנאשמים והכלבים היו אנשים אחרים או בעלי חיים אחרים בתא השטח המדובר, שולל גרסת הנאשמים שמטרת ההמצאות שלהם באותו לילה הייתה למטרות ספורט ואומר שספורט לא עושים על כלב תקיפה עם אלה ולא עם פנס לא בשעות אלה ובמקומות אלה מדובר

במקום מסוכן לטיול, יש שם מזבלה גדולה בקרבת בית הקברות ומסתובבים שם כלבים לא מחוסנים ואינו מתאר לעצמו אנשים שהולכים לטייל במקום זה בחשכת הלילה.

ד. העד קבסה התייחס בעדותו לת/5 ה' לסימנים הברורים שעל פניו של הכלב הפצוע שמניסיונו מדובר בפציעות של ציד דורבנים, מה שמחזק את עדותו של לירון טל, מתאר את האיזור הספציפי כאיזור מועד לפורענות שבו מתבצע ציד דורבנים לא מועט, שולל גם הוא לחלוטין את האפשרות שהנאשמים 2 ו 3 היו במקום למטרת טיול או ספורט עם אלות פנסים בשטח משעה 12:00 עד 3:00 לפנות בוקר זה והסבירות לכך שמדבור בציידים היא גבוהה ביותר לשיטתו, העיד על הפצעים של הכלבים, הנאשם 2 באינטרקציה הראשונה בניהם בצומת איכסאל אמר לו שהכלב שלו נמצא בבית ופתאום הגיח הכלב לתוך הרכב והתיישב בו כאשר מדובר בשטח שמרוחק גיאוגרפית מאיכסאל ע"י גוגל מפות כ-4 קילומטר, העיד שבצואה של כלב נאשם 1 היו קוצי דורבן וכלב אחר היה עם פציעות חמורות ונתן דם בשתן, העיד על תרגיל החקירה שעשה כשנכנס לרכב ולגבי ההבהוב באורות לרכב מטעם הנאשמים 2 עד 3, עשה הבחנה בין ההבהובים של הרכב כאשר בהבהוב הראשון אליו התייחס בעדותו היו הפנסים של הציידים בתוך שטח הוואדי וההבהוב השני היה ברכב הטויוטה של הנאשם שיצא מהחניון וההבהוב השלישי היה כשהעד קבסה היה על הרכב כשעבר את הגשר והנאשמים 2 עד 3 מהבהובים לרכב שיעצור להם. הוא בעצם עלה על רכבו של נאשם 1, ישב לצדו כאשר נאשם 1 ניסה להתריע בפני הנאשמים 2-3 שעלו עליהם, מהבהוב בתוך הקבינה, מדליק ומכבה את האור, העד קבסה מבקש ממנו להפסיק לאחר מכן מנסה להוציא את ידו מהחלון, העד קבסה מבקש שיחזיר את היד, בשעה שהנאשמים 2-3 מאותתים לרכב על מנת שיעצור לצדם והעד קבסה מבקש מנאשם 1 לעצור באותו מקום, נאשם 1 לא שועה לבקשה וממשיך בנסיעה לעוד מרחק עד שהוא עוצר את הרכב במצוות העד קבסה, לתרגיל החקירה הזה היו עדים גם העד פריג' וגם העד טל שהיו ברכב של העד פריג' במרחק נסיעה ובקשר עין עם הרכב של נאשם 1.

ה. עדויות עדי המאשימה לא נסתרו, קוהרנטיות ומחזקות האחת את רעותה, הדברים משתלבים כפסיפס לגבי השעות, החשד הסביר, גם לגבי תרגיל החקירה גם לגבי אזור הצייד לגבי זהות הנאשמים לגבי הממצאים לגבי האופן בו הנאשמים 2 ו 3 הסתתרו במועד הגילוי, גם לגבי עצם החזקתם בכלבים ובאלות ובפנסים וגם לעניין ההפתעה הרבתית שהייתה בשעה שהכלב הנוסף השלישי של נאשם 1 שנטען שהיה בביתו בכפר הופיע פתאום וקפץ לרכב בשעה 3:00 לפנות בוקר.

ו. מנגד לנאשמים ולעד ההגנה אין הסבר מניח את הדעת מה עשו בלילה באותו מקום ובשעה עם הממצאים כאשר יש סתירה רבתית בין העדויות ופרכות בעדותם. הנאשם 1 העיד שהוא התבקש על ידי פאוזי בליל האירוע לצאת אתו לטייל בנצרת כאשר הם נסעו ביחד לצומת איכסאל ופאוזי מתקשר לסעיד ומבקש ממנו לבוא לאסוף אותם מהצומת אך עד ההגנה שלאבנה סעיד העיד שהוא ביצע את שיחת הטלפון לנאשם 1 והוא ביקש להצטרף לנסיעה. נאשם 1 העיד לאורך הדרך שהטלפון שלו היה באותו לילה תקול ולא היה ניתן לעשות בו שימוש ולכן הוא בין היתר לא התקשר למי מבני משפחתו והוא לא יצר קשר, בעדות עד ההגנה שלאבנה נשמעה גירסה הפוכה לחלוטין כי הטלפון של נאשם 1 היה תקין, הייתה שיחה מעד ההגנה שלאבנה לנאשם 1, האחרון ענה וקבעו להיפגש בצומת איכסאל.

לגרסתו של נאשם 1 הוא כל יום ב-12:00 בצהריים נמצא עם חברים שאף אחד מהם לא העיד בבית משפט בצומת איכסאל שם הם יושבים ומדברים וזוהי השעה שבעצם נעלם לו הכלב. אין לנאשם 1 הסבר מניח את הדעת למה הותיר את הכלב שלו בשטח באותה שעה או הסבר מניח את הדעת איך הכלב הופיע בשעה 3:00 לפנות בוקר באיזור הצייד. נאשם 1 טוען שבעדותו והדבר קיבל חיזוק בעדות של לירון טל שהכלב הזה יקר לו כמו בן אך לא עושה שום מאמץ סביר לאתר את הכלב, לא ביקש מהפקחים לערוך אתו חיפושים, לא קרא בקריאות בקול רם כדי שהכלב ישוב לאוטו וזה כלב שיקר לו כמו בן. נאשם 1. טוען שהוא יצא מהכפר ב-10:30 ולא ב-00:00 בלילה, אין הסבר מניח את הדעת למה אדם שלא עובד יקח את הרכב שלו באמצע הלילה מרחק 2 דק' נסיעה בכפר איכסאל ישים את הרכב במקום לא בטוח, לא מוגן ולא מגודר וימשיך לנסיעה לכאורית שלא הוכחה לנצרת לבילוי במועדון הימורים עם שני חברים לכאוריים שאחד מהם לא טרח להתייצב ולהעיד לגבי האליבי הזה והכוונה היא לפאזי ראזליון, בשעה שבנקל הוא היה יכול ליצור קשר עם העד שלאבנה ולבקש ממנו לאסוף אותו מביתו המרוחק כ-100 מטר בלבד בתוך הכפר. בניגוד לגרסתו השיקרית של נאשם 1 הרכב היה נטוש כשלוש שעות במקום ולא מספר דקות, הוא לא הגיע לרכב עד לשעה 3:00 לפנות בוקר. הדבר עכשיו מתיישב גם עם עדותו של עד ההגנה שלאבנה. נאשם 1 הכחיש בהתחלה שהוא הבהב לנאשמים מה שהתברר כלא נכון, בניגוד לגרסה של העד קבסה, דגן ולירון הוא טען שהוא היה אזוק ברכב ובעצם מי שנהג היה העד קבסה מה שנשמע מופרך בעליל ולא עולה מחומר הראיות כהוא זה, בניגוד לעדויות שנשמעו הוא אומר שלא הדליק את האור ולא הוציא את היד, הוא שולל את האיתותים כלפי הרכב מצד הנאשמים 2 ו-3 למרות שהם בעצם העידו שאותו לרכב, הוא אומר שהכלב קפץ בשעה 3 לפנות בוקר לרכב. נאשם 1 אומר שהכלב נשאר בשטח מ-12:00 בצהריים עד 3:00 לפנות בוקר, גרסה בלתי מתקבל בעליל, הוא יודע להעיד שהוא יודע מה זה דורבן, הוא מזהה את החיה ויודע שאסור לצוד אותה, יש לו מודעות לפליליות שנעוצה בציד לא חוקי של דורבנים, הוא אומר שהוא ראה רק פנס אחד נדלק בשעה שגם הפקחים וגם הנאשמים 2 ו-3 העידו שהשתמשו ב-2 פנסים להבהב לו. כדי להיות עקבי עם הגרסה שלו שהטלפון שלו מקולקל הוא לא זוכר שהנאשם 3 יצר אתו קשר דבר שמופרך אחרי זה בעדותו של הנאשם 3 ונשמע גם מעד ההגנה לכאורה שהטלפון שלו היה תקין בליל האירוע, קיבל והוציא שיחות.

נאשם 2 מעיד כי הינו אדם חולני עם צלעות שבורות בצד שמאל של הגוף שלו, אדם שעבר פרוצדורות רפואיות ומעיד שהוא יצא עם כלב פנס ומקל שהוא מגדיר כמקל הליכה בחשכת הליל מהכפר לטייל או לצעוד צעידה ספורטיבית עם כלב קשור ברצועה למקום שמרוחק 4 קילומטר מהכפר, כאשר לא יודעים שיאספו אותם חזרה לכפר, מרחק הליכה של כ-8 קילומטר למטרת ספורט בלי בגדי ספורט, על כלבים אלו ופנסים, זוהי גרסה בלתי מתקבל בעליל. הנאשמים העידו שבאיזשהו מקום הנאשם 2 התעייף והיו צריכים טרמפ לכפר ולכן ביצעו איתות, מה יותר פשוט מלעמוד בצומת מואר להרים יד ולעצור טרמפ, את זה הם לא עשו, מה שהם עשו זה להסתתר בגשר מעל הצומת עם הכלבים והאלות כדי שנאשם 1 יבוא ויאסוף אותם. הנאשם 2 מעיד שהוא חולה ולא יכול לזוז באופן שאינו משתלב עם הליכה של 8 קילומטר בלילה.

הנאשם 3 העיד שהוא מתקשר לנאשם 1 בליל האירוע בניגוד גמור לגרסתו של נאשם 1 ובגרסה שדווקא מתיישבת עם עדותו של עד ההגנה שלאבנה, לאף אחד מהנאשמים לא היה הסבר סביר ומתקבל על הדעת

איך זה שאם הנאשם 2 חש ברע הם לא מתקשרים למי מבני משפחתם בכפר כדי להזעיק עזרה, מדוע הם צריכים לחכות לרכב אקראי שיעבור או לא יעבור בצומת מה עוד הם לא עומדים בצומת כדי לעצור רכב כזה, וזו גרסה מופרכת בעליל. הנאשם 3 אף העיד שאין בעיה לענות לטלפון שלו מצד בני משפחתו גם בשעות הקטנות של הלילה אך הדבר לא נעשה.

עד ההגנה שלאבנה התבקש למחרת האירוע ובמידת הצורך למסור עדות לעניין האליבי של נאשם 1, ונשאלת השאלה מדוע לא פנה מיוזמתו ומסר את הגרסה הזאת לחוקר האירוע, הרי נאשם 1 נחקר ומכיר את הגוף החוקר, זו לא האינטראקציה הראשונה שלו עם המאשימה, מה היה פשוט יותר שאותו עד הגנה יתייצב מול הגוף החוקר וימסור הודעה לגבי האליבי של נאשם 1.

טיעוני ב"כ הנאשם 1:

- א. אין מחלוקת כי לא העידו עדי ראיה לעבירת צייד ולא נמצאה צידה והראיות הנסיבתיות מצביעות לכל היותר על התנהגות מחשידה או מוזרה ולא יותר מכך.
- ב. לא הוכח כי נאשם 1 היה מודע למעשי נאשמים 2,3 גם אם יורשעו בדין או כי היה שותף להם. כמו כן לא הוכח כי ידע שיעסקו בציד לאחר שהסיעם על פי הנטען. כמו כן לא הוכח כלל כי הנאשם נטל חלק בפעולת ציד "אקטיבי".
- ג. עיקר עדות הנאשם בחקירה תואמת לעדותו בבית המשפט ויש בחלוף הזמן כדי להסביר אי אילו פרטים לא מדויקים וקיימים מס' הסברים אפשריים.
- ד. קביעה כי הנאשם הסיע הנאשמים, נוכחותו במקום וגם אם התנהגותו מחשידה אינה מבססת תרחיש יחיד לפיו עסק בציד ודי אם נניח כי ניסה להרחיק עצמו ממעורבות בחשד ולהימנע מהפללת אחרים.
- ה. ב"כ נאשם 1 טען למחדלי חקירה: לא נבדקו איכוני ההתקשרויות בין הנאשמים ואיכונים שהיו יכולים לבסס גירסת נאשם 1 כי שהה בנצרת, לא נבדקו קיומן של מצלמות אבטחה באיזור החנייה ובאיזורים סמוכים לצייד ומהאיזור לעיר נצרת וכך גירסת הנאשם 1 לא נבדקה ולא הופרכה. לא הובאה חוות דעת בגין השערה/הקוץ שנתפס, ממצאי הדם על המקלות הינם של כבשת הבית ולא דורבן. עוד נטען כי מחדלים אלו מחלישים ראיות התביעה.
- ו. הממצא כי פצעי הכלבים נגרמו מקרבות כלבים תואם לגירסת הנאשמים.
- ז. איש מהעדים שהשתמשו באמצעי לראיית לילה לא ראה אקט של צייד ואף לא סרקו השטח לאחר האירוע.

- ח. לא די בפירכות בגירסת נאשם כדי לבסס ראיות התביעה להרשעה מעבר לכל ספק סביר.
- ט. לא הוכח כי היתה לנאשמים תוכנית משותפת לציד דורבנים ולא הוכח המעגל הפנימי הדרוש להרשעה במסגרת דיני השותפות.
- י. המאשימה לא מילאה החלל הראייתי בדבר מעשיו של נאשם 1 בזמן שנאשמים 2,3 עסקו בציד , גם אם יוכח כי לא שהה בנצרת.
- יא. לאור כך טוען ב"כ נאשם 1 כי המסקנה שנאשם 1 היה שותף לביצוע עבירת הציד אינה המסקנה היחידה והבלתי נמנעת בנסיבות תיק זה.
- יב. לא מן הנמנע כי הנאשם לא דייק בתשובותיו עקב נסיונו המר, חלוף הזמן, אישיותו הדלה, רצונו שלא להסתבך בדבר לא לו ולהימנע מהפללת נאשמים 2,3 אך נוכח כל האמור לעיל לא הוכחה אשמתו מעבר לכל ספק סביר.

טיעוני ב"כ נאשמים 2,3 :

- א. אין בחשד הראשוני שהופנה כלפי הנאשמים 2,3 כדי ראיות ובוודאי שלא ראיות להרשעה.
- ב. כתמי הדם על המקלות הינם של כבש הבית ולא דורבן.
- ג. החתכים שנגרמו לכלבים הינם כתוצאה מקרבות כלבים על פי הוטרנר והעד קבסה אינו שולל זאת לחלוטין. ניסיון אילוף הכלבים של העד טל אינו משתווה לנסיונו המקצועי של הוטרנר.
- ד. "שערת הדורבן" הוצגה ונחזית כשערה אך לא הוגשה כל ראיה כי מדובר בשערה ובשערת דורבן. גם הסבר העד קבסה מצביע כי לכל היותר הכלב אכל בשר דורבן ולא כי צד דורבן. העד קבסה טען כי מדובר בקוץ של דורבן אך זה נראה בעליל כשערה ולא קוץ.
- ה. הנאשמים לא נתפסו בשטח בית הקברות מערבית לכביש 60 משם נשמעו נביחות הכלבים, הם לא זהו כמי שירדו מהרכב ונכנסו לחורשה, למרות שהצומת היתה מוארת לא ציין העד פריג' כי הבחין במקלות בידי היורדים מהרכב, גם העד קבסה אינו יכול לאשר כי אלו שנתפסו מתחת לגשר הם אלו שהיו בחורשה, הנאשמים לא נראו חוצים את הכביש מהחורשה לכיוון אכסאל למרות שעדי המאשימה תצפתו לעבר המקום.

- ו. חרף טענה לשימוש באמצעי לראיית לילה לא ראו עדי התביעה כי בחורשה אנשים עם כלבים שהבהבו באורות, העד קבסה טען כי היה פתח בגדר כאשר עומת עם הטענה שיש גדר במקום.
- ז. העד פריג' רשם הדו"ח בחלוף 4 ימים וספק אם זכר האירוע היטב, לא הוצגו ה"אלות" ותמונתם.
- ח. העד קבסה טען כי תיצפת לעבר הנאשמים אך לא ראה כל אקט של ציד ויש להעדיף גירסתו זו לאירועים ולא פרשנותו המאוחרת.
- ט. הנאשמים 2,3 הוכיחו הסבר חלופי למקום הימצאם באיזור, הסברם כי המקום שקט יותר וכי נאשם 3 היה בחופש למחרת מתקבלים על הדעת, הם לא נראו בחורשה אלא היו רק באיזור הכביש - עובדה התומכת בטיעוניהם.
- י. לאור מצבו הרפואי של נאשם 2 (מחלת לב) לא מן הנמנע כי חש עייפות וביקש שלא להמשיך בהליכה ואכן התלונן בנושא בפני העד קבסה, הם לא ראו בכך מקרה חירום ולכן לא התקשרו ולא הזעיקו אמבולנס, לא הוכח כי המרחק הינו 4 ק"מ מהכפר לצומת, ואם אינו מסוגל ללכת מרחק זה גם איו מסוגל לעסוק בציד.
- יא. הנאשמים 2,3 מסרו כי ביקשו להרחיק הכלבים מהכביש כדי שלא יפגעו ולכן ישבו מתחת לגשר ולא התחבאו.
- יב. ייתכן כי נאשם 1 וגזאלין הלכו לעבר רכב העד שלאבנה והם אלו שנראו חוצים את כביש 60.
- יג. העד טל מעיד כי מדובר באיזור מסוכן המלא בכלבים בלתי מחוסנים ומכאן מובן החשש של הנאשמים שאר נזקקו לכלביהם ומקלות הליכה לצורך הגנה עצמית.
- יד. הנאשמים מסרו כי הבהבו לרכבו של נאשם 1 כפי שהבהבו לרכבים נוספים.
- טו. גם אם היה מוכח שהנאשמים לא אמרו אמת אין בכך כדי להקים כנגדם מסקנה מרשיעה.
- טז. הראיות המדעיות שוללות גירסת המאשימה (טענה לכתמי דם דורבן, קוץ דורבן, חבלות שנגרמו לכלבים). כדי להשלים החסר הראייתי לא די להעלות סימני שאלה אלא יש להציג ראיות פוזיטיביות.
- יז. על פי המבחן הדו שלבי הראיות המדעיות הנסיבתיות שוללות ביצוע העבירות, המאשימה על כן לא

עברה השלב הראשון ובוודאי שעל פי השלב השני אין התרחיש המרשיע התרחיש היחידי והעד פריג' לא שלל כי ניתן לשהות במקום לצרכי התאווררות וגם העד קבסה מסר כי רוב הפעמים, אך לא כולם, מדובר בציידים. על פי המבחן התלת שלבי המאשימה לא הוכיחה השלב הראשון, בשלב השני התמונה הראייתית הכוללת אינה נקייה מחורים וסימני שאלה ובשלב השלישי ברור כי גירסת הנאשמים סבירה בגינם הימצאותם במקום.

יח. ב"כ נאשמים 2,3 הפנה לקביעות בית המשפט במקרה אף מובהק יותר בת.פ. 2605/06 (שלום חיפה) מ"י נ' סעד, פורסם במאגרים המשפטיים (19.11.06) וכן ע"פא (מחוזי נצרת) 179/09 מיכאל בן זכאי ואח' נ' מ"י, פורסם במאגרים המשפטיים (22.9.09), ע"פ (מחוזי חי') 36965-06-14 מ"י נ' פחמאוי.

דין והכרעה :

המסגרת הנורמטיבית - ראיות נסיבתיות :

אין חולק בין הצדדים כי הראיות המבססות הרשעת הנאשמים בדין אליבא המאשימה בתיק זה הינן ראיות נסיבתיות באשר לא הוצגה ראיה ישירה למעשה ציד מצד הנאשמים.

בית המשפט המחוזי בנצרת סקר בעפ"א (נצ') 179/09 עיסא נ' מ"י, פורסם במאגרים המשפטיים (22.9.09) את ההלכה הנוגעת בהרשעה על סמך ראיות נסיבתיות :

32. הלכה היא, כי ניתן להרשיע בהתבסס על ראיות נסיבתיות, כאשר המבחן לכך הוא מבחן השכל הישר.

"יש לבחון אם לאור מהותן של הראיות ומשקלן המצטבר, לאור הסבריו של הנאשם, אם ניתנו כאלו, וכן לאור היפותזה סבירה אחרת... אם יש מקום להסקת מסקנה חד משמעית, שהיא ההגיונית היחידה, לפיה לא נותר ספק סביר בדבר אשמתו של הנאשם" (כב' השופט א' א' לוי ע"פ 3792/01 מחלוף פדידה נ' מדינת ישראל).

וכן,

"..זאת בהתחשב בהגיון ובנסיגון החיים שלנו, כי אותה שרשרת של נסיבות אינה יכולה להוות צירוף מקרי בלבד, אלא שיש בו בצירוף כזה קשר ישיר עם המעשה בו הואשם הנאשם" (כב' השופט ח' אריאל, ע"פ 49/88 חיים רוקח נ' מדינת ישראל, פ"ד מב(1) 605, 615-616 (1988). ראו גם: כב' השופט ד' דורנר ע"פ 6527/94 מנצור אחמד ע' עזיז ואח' נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(3) 736, 732

.((1996)).

אולם וכאמור לעיל, על מנת להרשיע יש צורך שהסקת המסקנה תהיה חד משמעית ושהיא ההגיונית היחידה ולפיה, לא נותר ספק סביר, בדבר אשמתם של המערערים."

סעיף 1 לחוק להגנת חיית הבר מגדיר "צידה":

"לרבות עשיית מעשה מתוך כוונה לפגוע בחייה, בשלומה או בחירותה שלחיית בר, או להדריך את מנוחתה, או לסכן את התפתחותן הטבעית של ביציה, או של כל תולדה אחרת שלה;"

ההגדרה לעיל הינה הגדרה רחבה למדי של מעשים הנכנסים לגדרה של "צידה" ומבססים עבירה של ציד אסור בנסיבות המתאימות שכן השימוש במילה "לרבות" מלמד כי אינה רשימה סגורה.

השימוש שעושה המחוקק בלשון "עשיית מעשה", ללא פרשנות או הגבלה, מלמד כי כוונת המחוקק לכלול במונח זה גם ביצוע מעשים שמטרתם פגיעה בחיות בר ולא רק מעשים ישירים שיש בהם כדי לגרום לפגיעה עצמה.

אכן נכונה טענת המאשימה כי עצם הפגיעה הפיזית בחיית הבר קשה להוכחה. העבירה נעברת בשטח גיאוגרפי נרחב, מטבע הדברים נטייתן של חיות לנוע בשטח וכך גם הציידים הדולקים אחריהם וגם אם מדובר במלכודות נייחות הרי שרבים מקומות המסתור של חיות הבר מכדי לתצפת על כולם בכל רגע נתון. קביעת המחוקק כי ניתן להעניש אך ורק בגין פגיעה בחיות הבר הייתה הופכת את העמדתם של הציידים והרשעתם בדין לנדירה ותפגע באפקטיביות האכיפה בתחום לרבות בהגנה על חיות הבר העומדת לנגד עיני המחוקק בחוק זה שכן חיות אלו נמצאות בסכנה ממשית של הכחדה לאור פגעי הטבע ופגעי האדם ובראשם ציד בלתי חוקי.

עם זאת, אל לו לבית המשפט להרשיע כל אימת שאדם נמצא בסמיכות לאזור ציד או לאמצעי ציד. הקביעה כי כל מי שימצא בסמוך לחיית בר או באזור מחיית מוחזק אוטומטית כמעט כאשם בעבירת ציד לא חוקי תביא ללא ספק להרשעת חפים מפשע.

נטל הראיה מוטל על כתפי המאשימה להוכחת כל יסודות העבירה, לרבות הכוונה הפלילית, ואין די בחשד בלבד. בהעדר ראיה ישירה כמו הודאה או תיעוד מעשה פגיעה בחיה, ניתן להסיק ביצוע עבירת הציד גם מראיות נסיבתיות, אך זאת רק כאשר אותן ראיות מוליכות למסקנה הגיונית אחת ויחידה בדבר אשמתו של הנאשם.

ר' לדוגמא בנושא הרשעה בגין ראיות נסיבתיות ע"פ 1888/02 מדינת ישראל נ' מקדאד מקדאד, פ"דנו(5), 221, 234-235 (2002).

ראיות נסיבתיות נבחנות על ידי בית המשפט **על פי מבחן תלת שלבי**, כפי שנקבע בפסיקה ונסקר בהרחבה ב ע"פ (מרכז) 45128-12-10 - עלאא באזלאמיט ואח' נ' מדינת ישראל, תק-מח 2011(2), 11138 בהקשר לעבירת הציד

עמוד 10

"הדעה המקובלת בפסיקה היא, שהערכת משקלן של ראיות נסיבתיות לא נעשית על פי מודל הסתברותי-מתמטי, אלא על פי עקרונות לוגיים, המגלמים את ניסיון החיים והשכל הישר (ראו, לדוגמה, ע"פ 346/02 אגבריה נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(5) 828 (2003); ע"פ 3974/92 אזולאי נ' מדינת ישראל, פ"ד מז(2) 565 (1993)). בע"פ 6359/99 מדינת ישראל נ' קורמן, פ"ד נד(4) 653 (2000) עמדה השופטת דורנר על כך שבחינת הראיות נעשית על פי מודל אינדוקטיבי לפיו "השאלה הנשאלת היא כמה ראיות חסרות להוכחת הקשר בין העובדות המוכחות לבין העובדה הטעונה הוכחה, ומהו משקלן של הראיות החסרות בהתייחס לראיות הקיימות".

(ע"פ 9038/08, 9050/08 מג'יד נאשף ומחמוד מסרי נ' מדינת ישראל, [פורסם בבנו], מיום 15.4.10).

7. המבחן לבחינת מכלול הראיות הנסיבתיות הוא תלת-שלבי:

בשלב הראשון כל ראיה נבחנת כשלעצמה כדי לקבוע אם ניתן להשתית עליה ממצא עובדתי. לאחר שנמצא כי הראיה כשירה יסיק בית המשפט את המסקנה הנובעת ממנה:

"הראיה הנסיבתית פועלת, אפוא, בעקיפין: היא מוכיחה במישרין קיומה של 'נסיבה', וזו משמשת בסיס לקביעת קיומה של 'עובדה', על דרך הסקת מסקנות שבהגיון ובניסיון החיים".

(ע"פ 6167/99 בן שלוש נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(6) 577, 587 (2003)).

בשלב השני נבחנת מסכת הראיות כמכלול, עובדה מצטרפת לעובדה מכוח קישור הגיוני והן מובילות לשרשרת המסקנות.

הפסיקה הדגישה כי משקלן של הראיות הנסיבתיות אינו נבחן על פי משקלה של כל ראיה בפני עצמה, אלא על פי משקלן הכולל כמארג, באשר החד-משמעיות של המסקנה מתגבשת על רקע מקבץ הראיות כולו ...

בשלב השלישי בית המשפט מסיק ממכלול הראיות, בהתבסס על ניסיון החיים והשכל הישר, את המסקנה המפלילה מכוח הערכה מושכלת של הראיות (ע"פ 2799/98 סבאג' נ' מדינת ישראל, פ"ד נג(3) 408 (1999)).

ביהמ"ש בוחן האם יש בכוחן המצטבר של הראיות הנסיבתיות כדי ליצור הנחה מפלילה כנגד המערער (ע"פ 9372/03 פון ויזל נ' מדינת ישראל, פ"ד נט(1) 745, 754 (2004)).

בהיווצרותה של ההנחה המפלילה עובר הנטל לנאשם להציע תרחיש חלופי שיש בו כדי לעורר ספק סביר בהנחה המפלילה (ע"פ 4117/06 מקייטן נ' מדינת ישראל, מיום 22.2.10 (פורסם בנבו)).

בשלב זה יידרש בית המשפט לבחון אם ניתן להסיק מהראיות הנסיבתיות מסקנה שיכולה להתיישב גם עם חפותו של הנאשם, ובלבד ש"ההסתברות לאפשרות קיומה היא מהותית, ואינה זניחה או דמיונית" (ע"פ 2132/04 קייס נ' מדינת ישראל, מיום 28.5.07 (פורסם בנבו)). גם לצורך מטרה זו יפעיל בית המשפט את מבחן השכל הישר וניסיון החיים.

הסברו של נאשם יוכל להוביל לזיכוי מחמת הספק, אם בהסבר החלופי המוצע על ידו יש כדי להטיל ספק בעוצמת הראיות המפלילות. בהתאם לדרישה בדבר מידת ההוכחה הנדרשת בפלילים, על הגרסה המוצעת על ידי הנאשם לעורר ספק סביר, ואין די באפשרות תיאורטית שמעלה הנאשם (ע"פ 4656/03 מירופולסקי נ' מדינת ישראל, מיום 1.12.04 (פורסם בנבו)).

"... ורק אם המסקנה המרשיעה גוברת באופן ברור והחלטי על כל תזה חלופית ולא נותרת כל מסקנה סבירה אחרת, ניתן לומר שאשמת הנאשם הוכחה מעל לכל ספק סביר"

(ע"פ 4354/08, מדינת ישראל נ' רבינוביץ', מיום 22.4.10 (פורסם בנבו))

דין:

לאחר שמיעת עדי המאשימה בתיק מצאתי כי עדותם מהימנה, קוהרנטית ועקבית. לא נטען ולא הוכח בפני כי למי מעדי המאשימה סכסוך קודם או מאוחר עם מי מהנאשמים, ואף הלכה למעשה חלק בלתי מבוטל מן העובדות עליהן העידו עדי המאשימה אינן במחלוקת, כי אם הפרשנות שנתנה המאשימה לעדותם. יחד עם זאת אציין כבר בשלב זה כי בית המשפט לא אימץ במלואן במסגרת הכרעת דין זאת אמרות עדי המאשימה להן מייחסת המאשימה משקל כעדות מומחים, בין אם שעה שהעדים עצמם סייגו דבריהם ובין אם ראיות שהוצגו והחלישו עוצמתן של טענות אלו או שאלו נבחנו בהינתן קיומם של מחדלי חקירה מסוימים.

לאחר שמיעת ראיות הצדדים ועיון בטיעוניהם בעל פה (המאשימה) ובכתב (הנאשמים) מצאתי כי לא הוכחה בפני עבירת הציד המיוחסת לנאשמים שבפני מעבר לכל ספק סביר והכל מהטעמים הבאים:

א. האם הוכחה המאשימה הימצאותם של נאשמים 2,3 בשטח המשמש בשעות המדוברות לצייד חיות בר בלבד ?

העד פריג' אשר הותיר במתן עדותו רושם מהימן, אינו מכיר את הנאשמים עובר לאירוע ואף אינו עובד המאשימה. העד פריג' מציין בחקירתו הראשית כי באיזור "יש בעיות" ו"הבין" שמדובר בציידים לפי

הכלבים "זזה שהורידו אותם" (עמ' 7 ש' 9-7 לפרוטוקול). העד פריג' העיד כי האיזור "מועד לפורענות" לצייד דורבנים וכי ציידים אוהבים איזור זה על סמך אירועים קודמים אך בחקירתו הנגדית מסביר כי מדובר באיזור נרחב למדי ולא ממוקד (עמ' 12 ש' 12-10 לפרוטוקול), ומאשר כי "בכל הארץ יכולים להיות אנשים שלא למטרת צייד" (שם, ש' 15-14 לפרוטוקול).

גם העד קבסה שאת עדותו מצאתי מהימנה, נתמכת בעדויות שאר עדי התביעה ונמסרה באופן עקבי וקוהרנטי העיד כי הגם שמצא לדעתו נסיבות עיכוב הנאשמים והתפוסים שבידיהם לרבות השטח בו נתפסו ושעת העיכוב כמצביעות על צייד דורבנים הרי שאישר כי "רוב הפעמים שאנו רואים אנשים בצורה כזו, אלו ציידים" (עמ' 23 ש' 10 לפרוטוקול) ובכך אינו שולל על הסף כי מניסיונו תיתכן סיטואציה כפי שטוענים לה הנאשמים 2,3 במשפט.

מכאן כי אין בידי לקבוע כי מקום הימצאות הנאשמים באיזור הסמוך לבית העלמין, גם אם היה מוכח בפני ששהו בשטחו או האיזור בו עוכבו הנאשמים (בסמוך לגשר) הינו איזור ציד "מובהק" וכזה העשוי ללמד בהכרח על כוונות הנאשמים במקום.

ב. האם הוכחה המאשימה כי הנאשמים החזיקו בידיהם כלים אשר עשויים היו בהכרח לשמש לצורך ציד חיית בר ואשר שימשו בפועל לצורך כך ?

העד פריג' העיד כי על פי התרשמותו המקלות אותם החזיקו נאשמים 2,3 אינם מקלות הליכה (עמ' 9-13 לפרוטוקול) אך אין חולק כי בפני בית המשפט לא הוצגו המקלות במסגרת פרשת התביעה, צילום בודד של חלק מאחד המקלות (ת/5) מעלה כי אמנם מדובר בחפץ העונה להגדרת אלה אך לא צולם במלואו והתביעה לא הביאה כל ראיה בגין אורכו והאם ניתן להשתמש בו כמקל הליכה.

העד פריג' מתאר כי הבחין ברכב טנדר נוסע באיטיות מאכסאל לכיוון היציאה בו שלושה אנשים, ממנו ירדו שני אנשים עם כלבים (עמ' 6 ש' 16 ואילך לפרוטוקול).

כמו כן העיד כי הרכב חנה במקום זמן ממושך, נבדק ע"י סויר מג"ב, העד קבסה תיצפת לעברו ושמע דיווח מהעד קבסה כי אחד החשודים חזר לרכב ומתחיל בנסיעה איטית לכיוון אכסאל. ברגע זה התבקש העד פריג' לעכב הרכב וכך עשה (עמ' 7 ש' 20 לפרוטוקול).

המאשימה לא הוכחה בראיותיה כי התפוסים אותם החזיקו נאשמים 2,3, הגם שניתן לבצע בהם שימוש לצורך עבירת צייד, אכן שימשו לכך בפועל. זאת שעה שכתמי הדם אשר נמצאו על המקלות בהם החזיקו נאשמים 2,3 שייכים לכבש הבית ולא לדורבן או חיית בר מוגנת אחרת (נ/4) ושעה שלא הובאה חוות דעת כי השערה (ולא קוץ דורבן כפי שנטען בידי חלק מעדי התביעה (ר' עמ' 23 ש' 19 לפרוטוקול)) שנתפסה באחד הכלבים שייכת הלכה למעשה לדורבן. בהקשר זה אציין כי המאשימה ידעה לעשות שימוש בתיקים אחרים בבדיקת מעבדה כדי להוכיח או לשלול זיהוי מוצג כאיבר חיית בר מוגנת ומשבחרה שלא לעשות כן במקרה זה מהווה אי הבדיקה

שנחיצותה הוכחה בפניי משום מחדל חקירה המוביל למסקנה כי אין להעדיף עדות עדי התביעה בסוגיית זיהוי השערה כשייכת לדורבן.

כמו כן לא הובאה כל ראיה לסתור התרשמות הווטרינר (לא הוגשה אך הוצהר על ממצאיה במהלך הדיונים במשפט) כי הפצעים שנגרמו לכלב המצולם בת/5(ה) הינם פצעים של "קרעויות" ותולדה של ריב בין כלבים (עמ' 18 ש' 28 ואילך לפרוטוקול) וגם אם אקח בחשבון התרשמות עדי התביעה מתוקף ניסיונם בשטח כי מדובר בסימנים ברורים של ציד דורבנים (ר' לדוג' עמ' 16 ש' 29, עמ' 22 ש' 5 לפרוטוקול) הרי שיש ליתן משקל להתרשמות וטרינר המטפל מטבע הדברים דרך קבע בפציעות כלבים כתוצאה מריב בין כלבים ואשר תיעד קרעים ולא חורים.

העד טל אינו מסביר בעדותו השוני בין ההתרשמויות (עמ' 19 ש' 5-7 לפרוטוקול), העד קבסה אשר נשמע נחרץ בקביעותיו מסייג ומציין כי "בדרך כלל" מלמדים הפציעות בהם הבחין בגוף הכלבים על ציד דורבנים וכי הדבר העלה את חשדו (עמ' 23 ש' 12-13 לפרוטוקול) ומהתבטאות זו ניתן ללמוד כי קיימים מקרים לגישתו בהם תיתכן פגיעה דומה שלא כתוצאה מציד דורבנים. הוא אף משיב באופן מפורש בחקירתו הנגדית כי הפציעות בהן הבחין יכולות להיגרם שלא מציד דורבנים (עמ' 29 ש' 2 ואילך) ואף כי ייתכן שנגרמו מריב בין כלבים. די בכל אלו כדי להטיל ספק במקרה זה, בעת קביעת ממצא עובדתי בנושא, בטענת המאשימה כי מדובר בחורים שנגרמו בגוף הכלבים וכי באם נגרמו חורים, אלו נגרמו מקוצי דורבן.

גם בדבריו של העד טל המעיד על עצמו כמאלף כלבים בעל השכלה בנושא לא מצאתי די כדי לבסס ממצאים לחובת הנאשמים בנושא שעה שהכשרתו של העד טל לא נתמכה באסמכתאות ותמונות הכלבים אשר הוצגו להתייחסותו בעת עדותו (וספק אם ת/5(ה) הינה אחת מהן) לא הוגשו לעיון בית המשפט כראיה. כמו כן ספק בעיני בית המשפט שאינו מומחה בנושא, אם כדברי העד טל, השימוש **היחיד** שנעשה בכלבים מעורבים אלו הינו לצרכי שיסוי בחיות בר (עמ' 20 ש' 11-12 לפרוטוקול).

יתר על כן, לא הובאה כל ראיה כי נעשה שימוש בסכין לצרכי צייד חיות בר מוגנות ואיני יכול לשלול כי התנהגות נאשם 2 בניסיון להסתירה נבע אך מהיות ההחזקה אסורה על פי דין בהתאם להוראות סעיף 186 לחוק העונשין וזאת במנותק מסוגיית החשד לביצוע עבירת צייד חייית בר מוגנת באמצעותה.

ג. האם הוכחה המאשימה מעבר לכל ספק סביר כי הנאשמים עסקו בציד ?

המאשימה טענה בסיכומיה כי לא תיתכן סיטואציה עובדתית בה נאשמים 2,3 יפנו לטייל בשעות הלילה באיזור בו עוכבו עם מקלות, כלבים ואלה.

משמיעת עדויות הנאשמים ועד ההגנה מצאתי כי אכן קיימות סתירות ופירויות בעדותם.

נאשם 1 טען בעדותו בבית המשפט כי נאזק ע"י העד קבסה אשר נהג ברכב אך מעדות העד טל אותה מצאתי מהימנה, עקבית ונטולת אינטרס עולה כי העד קבסה ישב מאחור (עמ' 15 ש' 7 לפרוטוקול) - עדות המקבלת חיזוק בדברי העד קבסה, העד טל מחזק גירסת העד קבסה כי נדלק אור בתא הנוסעים של נאשם 1 (עמ' 15 ש' 24 לפרוטוקול) ובכך שולל גירסת נאשם 1 בנושא. עדות העד קבסה בעניין הדלקת אורות בידי נאשם 1 עקבית, הוא מעיד כי זה הבהב עם האורות עת נכנס לרכב הטנדר ולאחר מכן יצא את החניון והבהב באיזור הגשר לעבר נאשמים 2,3.

לאחר שמיעת עדות העד קבסה ועיון בהודעת הנאשם ת/1 (ר' עדות העד קבסה בגין נסיבות גביית העדות בעמ' 26 ש' 18 ואילך) ושמיעת עדות נאשם 1 בנושא מצאתי כי הדברים אשר נרשמו מפי נאשם 1 אכן נאמרו על ידו, נאשם 1 אישר אמיתות ההודעה ת/1 בחתימות ידו בכל אחד מעמוד העדות) ומעיון בהודעה עולה כי טענות שטען בבית המשפט כגון שהותו בעיר נצרת, קשריו עם נאשמים 2,3, הכחשתו בגין הדלקת האור בתא הנוסעים ברכבו ועוד נרשמו כלשונן בעדות. מכאן כי יקשה על נאשם 1 להתנער מאמירות אלו או אחרות שאינן עומדות בקנה אחד עם קו הגנתו בעת מתן העדות בבית המשפט אך לאמץ את אלו התומכות בה.

נאשם 1 טען כי יצא לבד בלילה עם כלבו באוטו לאחר שזה רץ אחריו (ת/1, עמ' 2 ש' 28) בשעה שבבית המשפט טען כי בלילה היה עם שני חבריו בנצרת, טען בהודעתו כי היה חמש דקות במקום (ת/1, עמ' 2 ש' 30) וכי לא נכנס לרכב בשעה 02:52 (שם, ש' 34) וזאת בניגוד לעדויות עדי התביעה אותם אני מאמצם בנקודה זו. גרסתו של הנאשם כי יצאו שלושה מרכבו ונסעו לנצרת (עמ' 33 ש' 12-13 לפרוטוקול) נסתרת בעדות העד פריג' אשר הבחין בשניים יורדים מהרכב עם כלבים, העד קבסה לא ראה כל הגעה של רכב לטנדר. כמו כן אין בידי לקבל טענת נאשם 1 כי נקשר, הוכח (עמ' 33 ש' 15-16 לפרוטוקול), ירד לו דם (עמ' 39 ש' 26 לפרוטוקול) וכי העד קבסה הוא שנהג ברכב (עמ' 38 ש' 9 לפרוטוקול) שעה שמדובר בגירסה כבושה שאף לא נטענה בשלב ההקראה בתיק, הנאשם 1 לא הגיש כל תלונה בנושא למרות שהתייעץ עם עורך דין בשלב השני של חקירתו ולא ציין זאת אף בחקירתו, הסברו כי "אנשים" יעצו לו שלא להתלונן (עמ' 38 ש' 15-17 לפרוטוקול) תמוהה ואינה נתמכת בראיה כלשהי, גרסתו כי לא שוחח עם עו"ד שליבי בחלקה השני של החקירה ת/1 (עמ' 35 ש' 16 לפרוטוקול) אינה מתיישבת עם האמור בהודעה ת/1 ואף לא נטען אחרת בידי ב"כ נאשמים 2,3 אשר צויין כי הוא זה אשר ייעץ לנאשם 1 בחקירתו. נאשם 1 טען כי אמר לעד קבסה כי הוריד הכלב ב 12:00 בצהריים בחניון אך לדבר אין זכר בהודעתו ת/1, עדותו כי לא ירדו שני אנשים עם כלבים מרכבו נסתרת בעדות העד פריג' אותה מצאתי מהימנה.

בעוד נאשם 1 טוען כי מכשיר הטלפון שלו היה מקולקל ולא שוחח באותו לילה עם נאשם 3 (עמ' 35 ש' 31 לפרוטוקול) וכי אינו חבר של נאשמים 2,3 אלא רק קונה בשר מנאשם 3 הרי שנאשם 3 אישר כי התקשר בלילה לנאשם (עם זאת ר' הקביעות לעניין זה בפרק העוסק בעדות נאשם 3 בהמשך) והוא עצמו מכנה נאשמים 2,3 "חברים שלי" בהודעתו במשטרה (ת/1, עמ' 1 ש' 10). בעוד נאשם 1 ממקם חזרתו מנצרת בשעה "אחת ומשהו" (עמ' 36 ש' 20 לפרוטוקול) מעידים עדי התביעה כי נצפה כבר בסמוך לחצות במקום (עמ' 7 ש' 1 לפרוטוקול), הנאשם מסר לעד קבסה כי יצא מהבית בשעה 01:00 בלילה עם כלבו ברכב (ת/1, עמ' 2 ש' 26) וזאת בניגוד לגרסתו בבית המשפט.

נאשם 2 עמד בעדותו על כך כי ביקש להיוועץ בעו"ד אך בעדות ת/2 עליה חתם ומאשר כי מה שאמר נרשם בה (עמ' 45 ש' 20-21 לפרוטוקול) נרשם במפורש כי אינו מבקש להיוועץ בעו"ד ולא נטען בפניי כי נכח עו"ד בחקירתו.

עם זאת אין בידי לשלול על הסף את טענת נאשם 2 כי ביקש להגן על עצמו באמצעות מקל וסכין מפני חזירים וכלבים במקום שעה שהעיד כי לא היה די בכלב כדי להרתיע החזירים ולאור עדות שנשמעה במשפט על ידי העד טל כי האיזור עשוי להיות מסוכן בשל כלבים לא מחוסנים אין לשלול גירסת נאשם 2 בנושא. נאשם 2 מאשר כי הלך להתפנות ושם נפלה לו הסכין ומעיד על עצמו למעשה כמי שביקש להסתירה אך אין בידי לשלול כי עשה כן ע"מ שלא להיות מואשם בעבירה של החזקת סכין שלא למטרה כשרה כאשר מעיד כי יודע שהחזקתה אסורה (ת/2, עמ' 2 ש' 21, עמ' 50 ש' 23-26 לפרוטוקול).

חקירתו של נאשם 3 ת/3 הינה שטחית למדי וארכה 12 דקות בלבד מעת סיום ההיוועצות וחיידוש החקירה ועד סיומה וניכר כי שאלות רבות לא נשאלו ולא לובנו. לשם המחשה, כאשר מסר נאשם 3 לעד קבסה כי התקשר לנאשם 1 בשעות הערב לא נשאל האם נענה על ידי נאשם 1, מה היה משך השיחה ותוכנה אך כיום מבקשת המאשימה ללמוד מגרסאות השניים על סתירה מהותית שעה שלא הבהירה הנושא בעת חקירת הנאשמים ולא הבהירה הנושא ראייתית באמצעות מחקר תקשורת שהיה עשוי להפריך או לאשש עדות נאשם 3 כי נאשם 1 לא ענה לשיחתו והמתיישבת עם עדות נאשם 1 כי הטלפון הנייד שלו היה מקולקל. נאשם 3 מסר כי למחרת לא היה אמור לעבוד בעסק (עמ' 52 ש' 18 לפרוטוקול) ולכן יכול היה לטייל בשעות הלילה.

מטעם נאשם 1 נשמעה עדות העד שלאבנה. עדות העד שלאבנה לא הותירה רושם מהימן שעה שגרסתו כבושה, הובאה לראשונה בחלוף כשלוש שנים מיום האירוע, העד שלאבנה לא מצא מקום לדווח על גרסתו לגוף החוקר הגם שידע לדבריו עוד באותו הלילה במה חושדים בנאשם 1 חברו (עמ' 63 ש' 18 לפרוטוקול) וכך גם התנהלות נאשם 1 תמוהה שעה שלא ביקשו לעשות כן למרות שלטענתו מוכיחה עדות העד שלאבנה כי למעט זמן קצר לא נכח באיזור החניון ודרומה לו ולא במחיצת נאשמים 2,3. העד שלאבנה סותר גירסת נאשם 1 כי מכשיר הטלפון שלו היה מקולקל (עמ' 60 ש' 5-10 לפרוטוקול).

עוד אציין כי אותו פאוזי אשר הצטרף על פי הנטען לנאשם 1 והעד שלאבנה לא זומן לעדות מטעם נאשם 1 וחסר ראייתי זה פועל לחובתו.

יחד עם זאת ולאחר עיון בראיות הצדדים ושמיעת העדים והטיעונים לא מצאתי כי בסתירות ושקרים אלו יש כדי למלא החסר אותו מבקשת המאשימה להשלים בראיותיה משלא הובאו ראיות חד משמעיות וכאלו שאינן מותרות ספק בדבר ביצוע עבירת ציד שלא כדין בידי הנאשמים במקום.

מבלי להתעלם מניסיונם של עדי התביעה כפי שהצהירו עליו בעדותם באכיפת הדין כלפי מבצעי ציד חיות בר מוגנות וסברתם כי גירסת נאשמים 2,3 בגין הימצאותם בשטח לצרכי ספורט ולא ציד הרי שסברה זו אינה ראייה של ממש ולא מצאתי כי ניתן לשלול מעבר לכל ספק סביר גירסת נאשמים 2,3 כי הגיעו למטרה זו למקום בו עוכבו ושעה שלא נצפו

על ידי מי מעדי התביעה בשטח בית העלמין ובמרחק מהכביש. עוד אציין כי העד טל נוקב במילה "לרוב" כאשר מתאר שעות הלילה כשעות שאינן מקובלות לטיול באזור ולא מצאתי כי עצם הנוכחות "ביערות" בשעות הלילה שולל כשלעצמו גרסתם של הנאשמים 2,3.

העד קבסה מציין אמנם כי ראה פנסים בשטח אך לא יכול להעיד אם שייכים למי מהנאשמים (עמ' 25 ש' 10-12 לפרוטוקול),

מעבר לאמור לעיל, הרי שמעדות העד פריג' עולה כי לא יכול לאשר כי שני האנשים אשר ירדו מרכב הטנדר הינם נאשמים 2,3 (עמ' 10 ש' 5-6, עמ' 13 ש' 2-3 לפרוטוקול), העד פריג' העיד כי הסתתר ונטמע בשטח (שם, ש' 19), לא העיד כי הבחין באקט כלשהו מצד הנאשמים או אחרים העונה להגדרת צייד למעט ירידת שני חשודים עם כלבים מרכב הטנדר ועיכוב נאשמים 2,3 על ידו מתחת לגשר כביש הגישה לאכסאל.

המאשימה ביקשה לבסס טיעוניה, בין היתר, על העובדה כי עדיה לא הבחינו בדמויות נוספות באותו לילה במקום (ר' עמ' 17 ש' 9-10 לפרוטוקול) אך הלכה למעשה גם בנאשמים לא הבחינו העדים פרקי זמן נרחבים במהלך השעות בהם היו נתונים בתצפית כך שלא מן הנמנע כי לא הבחינו בהולכי רגל נוספים בשטח באותו הזמן.

העד קבסה העיד כי צפה מנקודה צפונית לחנייה (נ/2, "ב") לעבר רכב הטנדר וראה פנסים באיזור הציד הנטען "נ/2, "א") אך לא הבחין במישהו לרבות מי מהנאשמים 2,3 עושים דרכם מאיזור "א" צפונה או צפון מזרחה לכיוון מקום עיכובם מתחת לגשר (נ/2, "ד") וזאת למרות שלא מן הנמנע כי היה אמור להבחין בהם שעה שמצויד באמצעי ראית לילה והגעתם של השניים לכביש הממוקם צפון מזרחית למיקומו בתצפית. גם גרסתו שמא הנאשמים 2,3 עברו את המעבר למקום עיכובם בשעה שהוא עיכב את נאשם 1 הינה השערה בלבד (עמ' 31 ש' 15-18 לפרוטוקול).

המאשימה טענה בסיכומיה כי אין גרסתו של נאשם 2 כי הלך מהכפר אכסאל לצומת עולה בקנה אחד עם הגיונם של דברים שעה שסובל לדבריו (ר' נ/6) מבעיות קרדיולוגיות ושעה שהמרחק על פי אפליקציית הניווט הינה 4 ק"מ לכל כיוון אך מרחק זה לא רק שלא הוכח בראיות אלא שעד התביעה קבסה מעיד, כמי שמכיר היטב את השטח מזה 6 שנים, כי המרחק מהכניסה הראשונה לכפר ועד מקום עצירת הרכב הינו 2 ק"מ בלבד (עמ' 23 ש' 24-26 לפרוטוקול) ונאשם 2 טען בעדותו כי ייתכן ומדובר במרחק של 4 ק"מ בלבד הלוך וחזור (עמ' 46 ש' 26 לפרוטוקול). אין חולק כי נאשם 2 התלונן בפני עדי התביעה שערכו אותו כי לא חש בטוב ולא הובאה ראייה בפני אשר תשלול האפשרות כי יבקש לעשות דרך של 2 ק"מ או מעט יותר לכל כיוון במצבו הרפואי שהרי גם במסמכים הרפואיים לא נטען כי מצבו אינו מאפשר לו לעשות כן. יתרה מכך, אותו טיעון בו עושה המאשימה שימוש בטענה כי גרסת נאשמים 2,3 מופרכת בשל בעיות רפואיות אלו עשויה לשלול גם גרסת המאשימה כי ביכולתו של נאשם 2 לערוך מסע ציד לילי משך מספר שעות, תוך תנועה, גם אם אקח בחשבון כי את מרבית עבודת הציד מבצעים הכלבים.

טענת ההגנה למחדלי חקירה :

בית המשפט העליון מביא בתמצית את משנתו בנושא מחדלי החקירה בע"פ 4906/09 - איאד אלנברי נ' מדינת ישראל, (24/01/2010) :

"גם בטענות לגבי מחדלי החקירה, אין כל ממש. אכן, מיצוי כלל כיווני החקירה האפשריים, והצגת תמונה עובדתית מלאה ככל שניתן, מהווים נדבך מרכזי ביכולתו של נאשם להתמודד עם הראיות המרשיעות במשפטו (ראו למשל ע"פ 5781/01 אעמר נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(3) 688, 681 (2004); ע"פ 557/06 עלאק נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 11.4.2007), בפסקה 29). לעיתים, עלול קיומם של מחדלי חקירה אף להביא לזיכויו של נאשם (ע"פ 6040/05 אלנבארי נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 9.8.2006), בפסקה 10). "מטרת החקירה המשטרית אינה מציאת ראיות להרשעתו של חשוד, אלא מציאת ראיות לחשיפת האמת, בין אם אמת זו עשויה להוביל לזיכויו של חשוד, ובין אם היא עשויה להוביל להרשעתו" (ע"פ 721/80 תורג'מן נ' מדינת ישראל, פ"ד לה(2) 472, 466 (1981)).

24. ואולם אין צריך לומר, כי אין בעצם ההצבעה על אפיק חקירה פוטנציאלי שבו לא נקטה המשטרה, כדי להתעלם מחומרי החקירה שהונחו בפני בית המשפט, ולפטור את הנאשם מאחריות על סמך זאת בלבד (ע"פ 4223/07 פלוני נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 29.11.2007), בפסקה 20; ע"פ 7282/08 אבו עמרה נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 13.1.2010)). ככלל, אין זה מחובתה של התביעה להתחקות אחר הראיה הטובה ביותר שניתן להשיג, כי אם להציג ראיות המספיקות להרשעה מעבר לספק סביר (ע"פ 4384/93 מליקר נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 25.5.1994), בפסקה 6ג; ע"פ 5386/05 אלחורטי נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 18.5.2006) בפסקה ז(2)). משכך, רק מחדלים חמורים, המעוררים חשש שמא תימצא בגינם הגנתו של נאשם חסרה ומקופחת בשל הקשיים להוכיח את גרסתו, ייזקפו לחובת התביעה ויוכלו לסייע לנאשם בהוכחת קיומו של ספק סביר (ע"פ 5152/04 אגרונוב נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 23.6.2005); ע"פ 10735/04 גולדמן נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 20.2.2006), בפסקה 17)). כמו כן, ייבחן משקלו של מחדל כאמור, על רקע מכלול חומר הראיות שהונח בפני בית המשפט (ע"פ 10357/06 אבו דיב נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 6.8.2007), בפסקה 35). " (ההדגשה אינה במקור - נ.מ.ל.)".

ב"כ הנאשמים טענו בסיכומיהם למספר מחדלי חקירה.

לאחר עיון בראיות הצדדים ושמיעת העדים מצאתי כי אכן נפלו מספר מחדלי חקירה אשר חלקם פגעו ביכולת הנאשמים להתגונן וחלקם מובילים למסקנה בדבר כרסום בעוצמתן של ראיות התביעה.

העד קבסה אשר שימש כפקח המוביל בביצוע פעילות האכיפה באירוע מושא תיק זה לרבות היותו החוקר בתיק נשאל בגין איתור מצלמות אבטחה לאחר האירוע והעיד בהגנותו כי אמנם חיפש מצלמות בשטח ולא איתרם (עמ' 26 ש' 19-22 לפרוטוקול) אך גם כי הדבר לא קיבל ביטוי בדו"ח הפעולה (שם, עמ' 22 לפרוטוקול). גם אם אצא מנקודת

הנחה כי אכן נעשתה סריקה בשטח לאיתור מצלמות אבטחה, אין בידי העד קבסה כל הסבר מדוע לא בדק מה קלטו המצלמות במנהרות שעה שנאשם 1 מסר בעדותו ת/1, ש' 3 אותה גבה העד קבסה כי היה בנצרת בחלק מהשעות בהן מייחסת לו המאשימה שותפות בעבירות ציד בשטח. ביצוע פעולת חקירה פשוטה יחסית עשויה היתה לשפוך אור על טענת נאשם 1, בין אם להפריכה כטענת המאשימה ובין אם לאושה כטענת נאשם 1, ביצועה של הפעולה המבוקשת אינו נתון בידי נאשם 1 אלא בידי רשויות אכיפת החוק ובחלוף למעלה משנתיים מיום האירוע ועד שמיעת הראיות בתיק נהיר כי אין לצפות מנאשם 1 כי יבצעה.

במענה לשאלה מדוע לא ביקש העד קבסה לקבל ממצאי מחקרי תקשורת של הנאשמים שעה שחלק מהנאשמים טוענים להיעדר קשר מוקדם בין נאשם 1 לנאשמים 2,3 השיב העד קבסה כי ישב ליד הרכב כל הזמן וראה שלא הגיע איש עד שהגיע נאשם 1 לרכב. טענה זו של העד קבסה אין כוחה יפה לבחינת טענת נאשם 1 כי שהה חלק מהזמן בנצרת, בזמן בו המתין העד קבסה לשובו של נהג רכב הטנדר. גם הסברו של העד קבסה כי אז, בעת האירוע, נאסר על הפקחים לפתוח טלפונים והיום מותר לא מעוגנת בנוהל כלשהו וגם הסברו האחרון כי אינו החוקר המטפל בתיק וכי אין ביצוע פעולה זו באחריותו לאחר שקודם לכן הסביר כי הוא עורך כל הפעולות בתיק, אין בו כדי להסביר אי ביצוע הפעולה. בתיק לא העיד החוקר מטעם המאשימה (מר לינג או חוקר אחר). במצב דברים זה מצאתי כי אי ביצוע פעולת מחקר תקשורת לאיכון הנאשמים הינו מחדל חקירתי, להבדיל מאי ביצוע מחקרי תקשורת לאיתור שיחות בין הנאשמים שעה שהוכח בפני מפי נאשם 1 3, הגם שבלשון רפה ובאופן לאקוני שלא זכה לביור ראיתי, כי אכן היה קשר טלפוני "מסוים" בין השניים. בעוד שאי ביצוע הפעולה האחרונה לא פגעה בהגנת הנאשמים הרי שזו הראשונה פגעה ממשית בהגנתם ובמיוחד אמורים הדברים בהגנתו של נאשם 1 נוכח טענתו לשהות בעיר נצרת בחלק משעות האירוע ואי ביצוע איכון בנושא.

סיכום של דברים

בבחינת השלב הראשון והשלב השני במבחן התלת שלבי במבחן ההידרשות לראיות הנסיבתיות לצורך הרשעה בפלילים מצאתי כי לא הוכח בפני מעבר לכל ספק סביר כי הנאשמים עסקו בפעולת ציד כאמור בחוק ובראי הפסיקה.

המאשימה לא הוכיחה בפני, והכל מהטעמים לעיל, כי הימצאות הנאשמים 2,3 באזור בו נצפו, בנסיבות בהן נצפו ובהחזיקם התפוסים אותם החזיקו מוביל למסקנה היחידה המסתברת כי פעלו לצורך ביצוע ציד במקום, לא הוכיחה מעבר לכל ספק סביר שהות הנאשמים באיזור בית העלמין ולא הוכח כי מטרה אחת ויחידה יכולה להיות להימצאותם במקום וזו הינה ציד דורבנים בין אם נבחן מקום עיכובם של נאשמים 2,3 או אף האיזור המסומן ב"א" בנ/2 וכי התפוסים אותם החזיקו הנאשמים 2,3 משמשים ושימשו בפועל את נאשמים 2,3 לביצוע עבירת ציד דורבנים או כל חיי בר מוגנת אחרת.

בהינתן קביעות אלו ובצירוף התרשמות הוטרינר ממצב הכלבים ומחדלי החקירה אשר חלקם (אי קבלת מחקרי

תקשורת לרבות איכונים, אי בדיקת מצלמות בין האיזור ונצרת) פגע פגיעה קשה בהגנת הנאשמים וחלקם (אי בדיקת השערה שנלקחה מצוואת אחד הכלבים) החלישו ראיות המאשימה. עוד אדגיש כי הנאשמים לא נראו צדים או מבצעים אקט המוכר בפסיקה הנוהגת כאקט המבסס עבירת ציד חייית בר מוגנת.

במצב דברים זה אין בשקרי הנאשמים ובסתירות בעדויותיהם כדי לחזק ראיות התביעה אשר אינן מצביעות במקרה זה מעבר לכל ספק סביר על אשמתם של הנאשמים בביצוע עבירת ציד ויפים לענייננו הקביעות אשר נקבעו בעפ"א 179/09 עיסא נ' מ"י, פורסם במאגרים המשפטיים (22.9.09) :

"41. ער אני לכך, כי גירסת המערערים אינה נקיה מספקות ויכול, אפילו שיש סתירות בגרסאותיהם ואולי, אפילו שקרים. אולם, כלל הוא, ששקרי הנאשמים לכשלעצמם, אינם מהווים ראיה, מקום שזו חסרה בראיות המאשימה.

ראה לעניין זה, י. קדמי, על הראיות, חלק ראשון, דיון בראי הפסיקה מהדורת תשס"ד ושם בעמ' 266 וכדלהלן:

"... ולבסוף שקרים של נאשם, יהא טיבם אשר יהא - לעולם לא יגיעו לדרגה של ראיה עיקרית, וכוחם - לעולם כוחה של ראיה מתווספת לראיה עיקרית".

ראה גם פסקי הדין המוזכרים בהערת שוליים 356 שם."

הדברים יפים ביתר שאת בעניינו של נאשם 1, בשעה שגם אליבא המאשימה לא יצא נאשם 1 את רכבו עם כלב או מקל או סכין שעה שלא נמצאו באמתחתו כאשר פגש בו העד קבסה ברכב הטנדר ושעה שהעד פריג' מציין כי רק שניים ירדו מרכב הטנדר עם כלבים. אמנם אין לשלול החשד כי נאשם 1 הצטרף בגופו לנאשמים 2,3 בעת ששהו בשטח אך משלא הוכח בפני מעבר לכל ספק סביר כי נאשמים 2,3 ביצעו עבירת ציד חייית בר מוגנת במקום או כי שהו מעבר לכל ספק סביר בשטח המסומן "א" בנ/2 הרי שלא ניתן לקבוע ברמת ההוכחה הנדרשת בדין הפלילי כי נאשם 1 הוא שביצע אקט של ציד חייית בר מוגנת במקום.

זאת ועוד, מחומר הראיות והעובדה כי הנאשם 1 הגיע למקום, בין אם עם נאשמים 2,3 או עם אחרים וביקש לאסוף את נאשמים 2,3 הרי שמן הדין היה לבחון היותו בגדר מסייע ולא בגדר שותף בצוותא לדבר עבירה. מכל מקום, דיון זה מתייחר בשעה שמצאתי כי נותר ספק סביר בגין אשמתם של נאשמים 2,3 בביצוע עבירות הציד ומשכך ובהיעדר הוכחת היסודות העובדתיים והנפשיים המיוחסים אף לנאשם 1 על ידי המאשימה לא ניתן גם להרשיע נאשם 1 בביצוע עבירת סיוע למי שלא הוכחה כלל אשמתו בביצוע העבירה המוגמרת.

המאשימה הפנתה בטיעוניה למספר פסקי דין התומכים לגישתה בהרשעתם של הנאשמים לדיון אך לאחר עיון בפסיקה זו לא מצאתי כי כך הדבר.

בע"פ 1201/05 (מחוזי נצרת) מ"י נ' חרב , פורסם במאגרים המשפטיים (13.12.05) אמנם התקבל ערעור המדינה והנאשמים הורשעו ברוב דעות בביצוע עבירת ציד אך בית המשפט (כב' השופט כהן כתוארו אז) ציין בנימוקי החלטתו כי נוכח התוודות הנאשמים בפני עדי התביעה כי הגיעו למקום כדי לצוד דורבנים , הרי שההצטיידות לצורך כך וההגעה למקום עונים להגדרתה הרחבה של עבירת הציד בחוק. עם זאת במקרה שבפני לא הוכח בפני מעבר לכל ספק כי הנאשמים הגיעו למקום לצורך ביצוע עבירת ציד דורבנים ואף לא הוכח בפני מעבר לכל ספק סביר כי החפצים שברשות הנאשמים (פנסים, מקלות וכלבים) היו מיועדים במקרה זה לביצוע עבירת ציד או שימוש לכך בפועל.

בת"פ 6331-09-08 (שלום נצרת) מ"י נ' חסונה, פורסם במאגרים המשפטיים (20.1.11) הורשעו אמנם הנאשמים בביצוע עבירת ציד אך במקרה זה קבע בית המשפט כי הוכח בפניו מעבר לכל ספק כי הנאשמים סרקו את השטח באמצעות זרקור במהלך נסיעה איטית ברכב כאשר ברכבם נמצאו מקל, פנס ושק. אקט ציד אחר או דומה לא תועד במקרה שבפני ואף לא נטען לו בעדויות עדי המאשימה.

לציין כי גם בעניין יחיא אשר נדון בשלוש ערכאות מדובר היה בנאשמים אשר סרקו את השטח באמצעות זרקור. כך גם בת"פ (שלום נצרת) 2936/05 מ"י נ' שיבלי המצוטט בחלק מהפסיקות שם האירו הנאשמים חליפות את השטח באמצעות זרקור.

עיון בפסיקה אליה הפנו ב"כ הנאשמים מלמד כי המקרה שבפני דומה בנסיבותיו לאמור בפסיקה זו וניכר כי הנאשמים זוכו בדינם אף כאשר רמת החשד נמצאה גבוהה מזו שבתיק שבפני.

בעפ"א (מחוזי נצרת) עיסא נ' מ"י, פורסם במאגרים המשפטיים (22.9.09) קיבל בית המשפט המחוזי את ערעור הנאשמים על הרשעתם בדין תוך שנקבע כי לא הוכחה מעבר לכל ספק עבירת הציד. במקרה זה נמצאו כלי ציד ברכב הנאשמים, הוכח כי הנאשמים נמצאו באיזור ציד מובהק, ברכב הנאשמים נמצאו שני קוצי דורבן וכן נמצא בהכרעת הדין כי אין לתת אמון בגרסאות הנאשמים. בית המשפט המחוזי (כב' א' קולה) ציין בהחלטתו כי לא די בעצם המצאות כלי ציד בתוך רכב כדי להגיע למסקנה הגיונית אחת ולפיה המערערים עסקו בציד, לא נשללה האפשרות כי המערערים מצאו קוצי הדורבנים ואלו לא הגיעו לרכב כתוצאה מציד דורבנים וכפי המקרה שבפני, גם לא נמצאו כלל כתמי דם או חלקי דורבן אחרים בחזקת המערערים או ברכבם. באשר לשקרי המערערים נקבע בהחלטה כי אלו אינן מהווים ראיה מקום שזו חסרה בראיות המאשימה.

בע"פ 36965-06-14 (מחוזי חיפה) מ"י נ' פחמאוי, פורסם במאגרים המשפטיים (18.9.14) נדחה ערעור המדינה בגין שיכוי הנאשם מחמת הספק. במסגרת פסק דינו של בית המשפט המחוזי נדחתה טענת המאשימה כי עצם יציאת המשיב בשעת לילה מאוחרת לשטח שמורת טבע כשברשותו פנס ומקל ומלווה בכלב יש בה כדי להוציא כוונתו הפלילית לפועל לציד המתוכנן. בית המשפט מאבחן מקרה זה מפס"ד חרב לעיל שעה ששם התוודו הנאשמים כי הגיעו למקום למטרת ציד דורבנים. במקרה זה לא הוכח כי כתמי הדם שייכים לדורבן (ובמקרה שבפני אף הוכח פוזיטיבית כי אינם שייכים לדורבן).

לאור כל האמור עליל מצאתי הדברים אשר נאמרו בידי בית המשפט המחוזי בפס"ד פחמאוי לעיל כמשקפים נאמנה התרשותו של מותב זה וקביעותיו בגין הראיות שהובאו לעיון בית המשפט בְּצִיֵק זה :

"החשד כי המשיב שהה במקום בו נתפס על-ידי עדי התביעה למטרת ציד דורבנים - קיים, ומרחף באוויר, אך אין די בכך על מנת לקבוע שהתשתית הראייתית כפי שהניחה המערערת בפני בית משפט קמא, די בה על מנת להוכיח את אשמו של המשיב מעבר לספק סביר."

מכאן כי אני מורה על זיכוי הנאשמים מחמת הספק.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי.

ניתנה היום, י"ז כסלו תש"פ, 15 דצמבר 2019, במעמד הצדדים